

Працюємо
разом заради
збереження
лісів

Посольство Фінляндії
в Україні

МЕТОДИКА ЗДІЙСНЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ЛІСОЗАГОТІВЛЯМИ

Частина 2 АЛГОРИТМ ДІЙ АКТИВІСТІВ

Львів – 2018

Зміст

Вступ.....	4
1. Алгоритм дій при перевірці під час громадського контролю	5
2. Порядок дій з метою отримання відомостей щодо запланованих і діючих лісозаготівель5	
2.1. Перевірка наявності відповідної дозвільної документації і отримання їх копій.....	5
2.2. Збір польових даних (перевірка в лісі)	7
2.2.1. Виявлення місця розташування ділянки в межах поквартально-видільної мережі лісництва та ідентифікація розташування ділянки в натурі.....	7
2.2.2. Визначення меж і розмірів лісосіки	10
2.2.3. Обміри ростучих дерев	11
2.3. Облік і обмір деревини на лісовозному транспорті та лісосіці	13
3. Заключний порядок дій активістів	14
Корисні посилання	15
Додатки:	
Описовий акт перевірки лісосіки громадського контролю №.....	25
Акт вимірювання модельних дерев на ділянці громадського контролю №.....	31
Відомість матеріальної оцінки лісосіки на ділянці №..... відведений під.....	35
Заклучний акт перевірки лісосіки громадського контролю №.....	38
Протокол виявлення видів Червоної книги України	41
Вигляд товарно-транспортної накладної при перевезенні деревини при биркуванні за електронною системою обліку деревини	42
СПЕЦІАЛІЗОВАНА ФОРМА товарно-транспортної накладної при перевезенні деревини автомобільним транспортом (ТТН - ліс).....	42

Автори:

Карабчук Д.Ю., Вицег Р.Р., Павелко А.В., Голуб М.Г.

Ця публікація не була офіційно відредагована

Посібник підготовлено експертами Робочої групи проекту «Зменшення рівня корупції в лісовому секторі Львівської області», який реалізовано за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» у партнерстві з Всесвітнім фондом природи WWF та Національним лісотехнічним університетом України.

Посібник доопрацьовано під час реалізації проекту «Лісова варта: долучення громадян до боротьби з корупцією в лісовому секторі (пілотний проект в Україні)» за фінансової підтримки посольства Фінляндії в Україні та під час реалізації проекту «Розбудова потенціалу в Україні для боротьби з нелегальним вирубуванням лісів», що здійснюється за підтримки відділу міжнародних програм Лісової служби США та Державного департаменту США.

Всесвітній фонд природи WWF, Дунайсько-Карпатська програма та залучені до публікації партнери не обов'язково поділяють викладені в ній тлумачення.

Вступ

Незважаючи на те, що в Україні, згідно з офіційними даними, величина незаконних (нелегальних) рубок не перевищує 1% загального обсягу лісозаготівель, значна частина експертів оцінює їх в розмірі від 5 до 20%, а у деяких областях та регіонах України частка тіньового сектору може сягати й до 30 %. Такі обсяги здатні вплинути на цінову політику на деревину в області та регіоні зменшуючи привабливість закупівель деревини за встановленими цінами державних підприємств.

У сільській місцевості, де окрім лісозаготівлі та переробки деревини відсутні інші галузі виробництва, тіньовий сектор відіграє досить помітну соціальну роль для місцевого населення. Зокрема він негативно впливає на економіку окремого регіону та країни в цілому, оскільки в такий спосіб не надходять відрахування до бюджету та соціальних фондів. За своєю природою він сприяє формуванню агресивної поведінки учасників незаконних схем, підсилює почуття безкарності і сприяє, з однієї сторони - формуванню негативного іміджу держави, а з іншої – певної субкультури серед вразливих верств населення, що в кінцевому результаті призводить до негативних наслідків суспільного розвитку.

У зв'язку із негативним іміджем лісівників, що склався у суспільстві та останніми політичними подіями, що сколихнули громадськість України, будь-які відомості про вирубування лісів, які все частіше появляються у засобах масової інформації, набувають значного резонансу серед активної частини суспільства та трактуються як нелегальні. Тому з'явилась потреба у розробці методики проведення громадського контролю за лісозаготівлями, яка б слугувала для місцевих громад дієвим механізмом перевірки легітимності лісозаготівель у правовий спосіб сприяючи зменшенню тіньового обігу заготовленої деревини та збереженню природного середовища.

Методика описує основні моменти на які потрібно звернути увагу під час перевірки ділянок, відведених у рубки головного користування; суцільних і вибіркокових санітарних та інших рубок, вивезення продукції з лісосік. Методика передбачає ознайомлення громадських активістів із алгоритмом дій, які можуть бути використані під час перевірки заготівлі і транспортування деревини у статусі громадського інспектора. У практичній частині методики описано правила застосування необхідних інструментів, методику вимірювань, обрахунків та дії активістів, які необхідно використовувати під час здійснення громадського контролю з метою виявлення порушень щодо здійснення рубок головного користування, санітарних рубок і легальності транспортування заготовленої деревини та представлено план тренінгів зацікавлених сторін.

1. Алгоритм дій при перевірці під час громадського контролю

Алгоритм дій при перевірці під час громадського контролю передбачає:

1. Перевірку наявності відповідної дозвільної документації і отримання їх копій (списки документів залежно від видів рубок, надати по абзацу тексту на що звернути увагу)
2. Збір польових даних (перевірка в лісі)
 - 2.1. Виявлення місця розташування ділянки в межах поквартально-видільної мережі лісництва та ідентифікація розташування ділянки в натурі. Визначення розташування за допомогою GPS.
 - 2.2. Визначення меж і розмірів лісосіки. Вимірювання відстаней (перешкоди і точність вимірювання). Остовблення ділянок (приклади) і відмежування крайніх дерев (межових)
 - 2.3. Обміри ростучих дерев у розрізі:
 - порід;
 - ступенів товщини;
 - О категорії технічної придатності (для визначення сан стану – та наявності відповідних ознак пошкодження дерев шкідниками чи хворобами, пожежами, чи іншими стихійними лихами)
 - 2.4. Обміри стовбурів зрубаних дерев чи їх частин (тільки у випадку якщо вивозка деревини із лісосіки ще не розпочалась)
 - 2.5. Обміри пнів зрубаних дерев (тільки у випадку якщо вивозка деревини із лісосіки вже розпочалась). Примітка – пропозиції до змін до законодавства стосовно врахування результатів отриманих за допомогою цього способу.
3. Перевірка документації (ТТН) на перевезення деревини на транспортному засобі (дату, порода, об'єм, категорія деревини (ділова чи дров'яна), наявність і номер бирки/бирок)
4. Виконання обрахунків виконаних замірів (площу лісосіки, запас деревини)
5. Звірка із даними зазначеними у відповідній дозвільній документації лісокористувача та визначення відхилень
6. Оформлення належної документації (актів, висновків, звіту) їх оприлюднення у місцевих, регіональних та національних ЗМІ) і передача відповідним компетентним органам (держкоінспекція, прокуратура і тп)

2. Порядок дій з метою отримання відомостей щодо запланованих і діючих лісозаготівель

2.1. Перевірка наявності відповідної дозвільної документації і отримання їх копій

Перевірку розпочинають із аналізу переліку ділянок, що призначені підприємством у рубку. Найбільше зловживань відбувається у стиглому здоровому лісі призначеному до РГК або санітарних рубок (ССР або ВСР), де можна заготовити значний обсяг ділової деревини.

Для початку необхідно отримати від лісогосподарського підприємства документи для перевірки даних про законну лісозаготівельну діяльність на його території. Для цього перш за все перевіряють наявність необхідної інформації на офіційному вебсайті лісгоспу (див. Рис. 1), якщо вона відсутня або її недостатньо то формують письмовий запит на отримання публічної інформації, іншу інформацію можна отримати відвідавши контору лісокористувача та скопіювавши необхідні документи, якщо отримати копії не можливо то активіст фотографує наявні документи таким чином щоб було розбірливо зрозуміло всі

надписи і цифри, помітки на документах. Інформація про незаплановані рубки формування і оздоровлення лісів (куди відносяться й всі санітарні рубки) повинна також знаходитись у Департаменті екології та природних ресурсів облдержадміністрації.

Активіст передає отримані дані експерту (державному інспектору чи іншій фахово компетентній особі) для подальшого співставлення отриманої із різних джерел інформації й прийняття рішення щодо законності підстав призначення рубки в лісі.

Експерт перевіряє чи рубка запланована матеріалами лісовпорядкування, чи вона запланована лісокористувачем, чи дотримана процедура узгодження, огляду і відведення лісосіки.

lvivlg.com.ua/Основні-показники-діяльності.php

Q ОВЗ рубки

Додати Основні показники діяльності

Лісорубні квитки 2015 рік ДП Львівський лісгосп.xls

Виконання планів РФОЛ в 2015 році.xls

Інформація щодо видачі дозвілних документів (лісорубних квитків) на проведення рубок формування та оздоровлення лісів в ДП "Львівське ЛГ станом на 11.01.2016р.

№ з/п	Лісокористувач (лісгосподарське підприємство)	Лісництво	№ лісорубного квитка	Дата видачі	Категорія лісів	Вид, спосіб рубки	Господарська секція	Намер кварталу	Номер виділу	Площа, га	Запас, куб.м.		с/рада
											загальний	ліквідний	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	ДП "Львівське ЛГ"	Завадівське	17	31.12.2015	1	ВСР	Бкл	3	2	6,5	126	105	Лозинська
2	ДП "Львівське ЛГ"	Завадівське	17	31.12.2015	1	ВСР	Бкл	39	2	7,4	209	160	Зашківська
3	ДП "Львівське ЛГ"	Завадівське	17	31.12.2015	1	ВСР	Бкл	63	31	3,1	68	53	Зашківська
4	ДП "Львівське ЛГ"	Красівське	18	31.12.2015	2	ВСР	Бкл	14	1	4,5	154	119	Красівська
5	ДП "Львівське ЛГ"	Красівське	18	31.12.2015	2	ВСР	Дз	70	10	4,7	71	58	Гонятичівська
6	ДП "Львівське ЛГ"	Лалаївське	19	04.01.2015	2	ВСР	Сз	13	15	5,8	85	60	Повітнянська
7	ДП "Львівське ЛГ"	Лалаївське	19	04.01.2015	2	ВСР	Дз	27	22	1,0	22	16	Керницька
8	ДП "Львівське ЛГ"	Лалаївське	19	04.01.2015	2	ВСР	Дз	38	9	1,2	32	26	Оброшинська
9	ДП "Львівське ЛГ"	Лалаївське	20	04.01.2015	2	ОВЗ	Сз	33	12	3,2	10	5	Оброшинська
10	ДП "Львівське ЛГ"	Лалаївське	20	04.01.2015	2	ОВЗ	Гз	33	18	4,3	21	20	Оброшинська

Попередній раз відслідковується стан лісів на січень 2016 року

Рис. 1. Відомість виданих лісорубних квитків постійному лісокористувачеві розміщена у вільному доступі на сайті ДП «Львівське ЛГ»

Документи, які характеризують загальну лісозаготівельну діяльність лісгосподарського підприємства:

1. План проведення рубок формування і оздоровлення лісів (річний) – копіюється.
2. Розрахункова лісосіка – копіюється.
3. Карта-схема лісонасаджень.
4. Таксаційний опис.
5. Проектувальні лісовпорядкувальні відомості.
6. План санітарно-оздоровчих заходів.

Документи, які характеризують особливості ділянки на якій відбуваються лісозаготівельні процеси:

1. Акт лісопаталогічних обстежень ділянки.
2. Планшети (на яких розташовано ділянки рубки).
3. План відведеної в рубку ділянки.
4. Польова перелікова відомість ділянки.
5. Нумераційна відомість при здійсненні вибіркового санітарних рубок.

6. Відомість матеріально-грошової оцінки лісосіки.
7. Акт відведення лісосіки.
8. План інструментальної зйомки ділянки, відведеної в рубку.
9. Акт перевірки відведення і таксації лісосік у лісах.
10. Договір на виконання лісозаготівельних робіт з додатком (для організацій, які надають послуги по заготівлі деревини).
11. Акт огляду місця заготівлі деревини.
12. Технологічна карта розробки лісосіки.
13. Лісорубний квиток.
14. Книга обліку лісової продукції.
15. Журнал обліку використання електронних биірок.
16. Копії товарно-транспортної накладної.
17. Книга розходу лісу.

Коментар:

У разі, якщо ви мали нагоду обстежити ділянку лісу на предмет законності лісозаготівель в першу чергу, то в такому разі документообіг в конторі перевіряється пізніше. Основною безальтернативною ознакою незаконної рубки, після встановлення підозрілих фактів є відсутність «лісорубного квитка» на проведення рубки саме на цій ділянці лісу. Ці лісорубні квитки (або їх копії) в обов'язковому порядку знаходяться в конторі лісництва, лісгоспу, або в офісах інших підприємств-лісокористувачів.

В разі відмови надати копію цього документу зателефонуйте у відділок поліції, вони зобов'язані реагувати на повідомлення про нелегальні рубки та мають перевірити дозвільні документи. Якщо міліція не реагує, повідомте письмово територіальний відділ екологічної прокуратури (див. останній пункт щодо заключного порядку дій активістів).

2.2. Збір польових даних (перевірка в лісі)

Роботу починають із знаходження в лісі ділянки де планується, відбувається чи відбулася нещодавно рубка. Найбільше проблем може відбуватися у деревостанах старшого віку, де є значна кількість високовартісної (ділової) деревини.

Мета перевірки: виявити приховані правопорушення економічного характеру, що заключаються у заниженні виходу ділової деревини, дров, списання у відходи як ділової, так і дров'яної деревини тощо.

2.2.1. Виявлення місця розташування ділянки в межах поквартально-видільної мережі лісництва та ідентифікація розташування ділянки в натурі

Активісту здійснити:

- визначення GPS координат не тільки кутів лісосіки а й квартального стовпа, вказавши перелік назв використаних приладів із вказанням похибки приладу, здійснити знімання координат і передати їх експерту використавши GPS прилад чи мобільний телефон включивши режим визначення місцезнаходження на Google Map і переславши (через режим поділитись) координати на електронну скриньку;
- фотографування кожного кута лісосіки (стовпчики лісосіки і ділянку) попередньо включивши геотэг (теж саме для квартального стовпа);
- додаткове вимірювання відстані (для перевірки безпосередньо на місці) між кутами лісосіки (використавши мірну стрічку або далекомір чи навіть кількість кроків) та кутів (азимутів) між стовпчиками (при наявності геодезичного інструменту - бусолі).

Активісти передають отримані дані експерту.

Додаткові відомості:

Розробка лісосік у вітчизняному лісовому господарстві проводиться бригадами лісорубів (приватними чи штатними робітниками), тому їх наявність свідчитиме про здійснення лісозаготівлі. Згідно вимог законодавства і лісової сертифікації всі роботи повинні проводитись дотримуючись цілого ряду процедур, необхідних для збереження здоров'я працюючих і просто відвідувачів лісових масивів:

- На під'їзних шляхах на межі небезпечної зони в обов'язковому порядку повинен бути встановлений забороняючий знак з написом «Звалювання лісу! Проїзд і прохід заборонені» (Рис. 2). Але він не повинен бути прибитим до дерева!

Рис. 2. Забороняючий знак з написом «Звалювання лісу! Проїзд і прохід заборонені» (Фото: Голуб М.)

- Всі члени робочої бригади повинні бути вдягнені у спецодяг а саме непрорізні штани, непрорізну обув яскравого кольору (зазвичай помаранчеву) желетку і захисні шоломи ззахистом для вух. Це мінімальний перелік того, що повинні мати законно працюючи лісоруби і ніколи не матимуть ті хто незаконно працює в лісі (Рис. 3 і 4).

- Усі лісоруби шостого розряду (вальники лісу) і трактористи мають посвідчення.

Відсутність вищеперерахованих факторів і атрибутів може бути приводом для існування ризиків відносно грубого порушення законодавства.

Рис. 3. Ознаки законно-працюючої бригади лісорубів (Фото: Голуб М.)

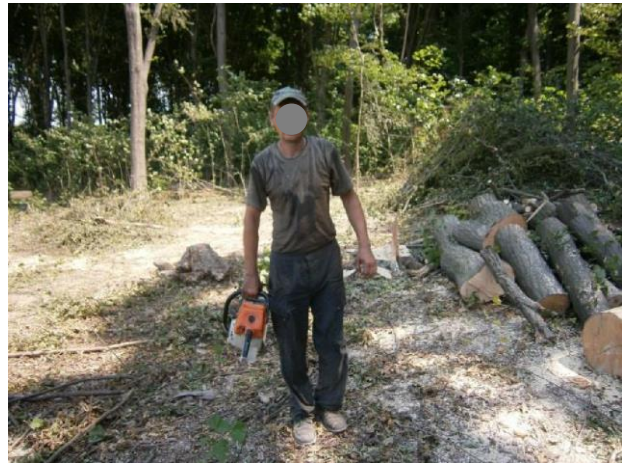

Рис. 4. Існують ризики відносно законності лісозаготівлі (Фото: Голуб М.)

Ділянка, що відведена у рубку повинна бути відмежована і остовблена. На стовпчиках, що стоять, як правило на кутах ділянки, повинно бути вказано вид рубки, рік проведення, квартал, виділ, де відбувається рубка і площа лісосіки (ділянки).

Наприклад (Рис. 5): надпис 19-12.1; СР-15; 1,5 га означає наступне: Санітарна рубка, що проводилась у 2015 році у кварталі 19, виділ 12 підвиділ 1, площею 1,9 га.

А ось так (див. рис. 6) мав би виглядати діляночний стовпчик (правильна назва: СТОВП ЛІСОГОСПОДАРСЬКИЙ) згідно держстандарту (фото та опис Андрій Білоус, Національний університет біоресурсів і природокористування), де лісогосподарський захід – проріджування, місце проведення – квартал №5, виділ №1, термін проведення – 2017 рік, черговість – I черга, площа лісової ділянки – 3,7 га.

Рис. 5. Діляночний стовпчик (Фото: Голуб М.)

Рис. 6. Ілюстративний діляночний стовпчик (Фото: Білоус А.)

Інші можливі варіанти: СРС – санітарна рубка суцільна; Г. К – 2016 – головне користування 2016 р., СВЛР – суцільна вузьколісосічна рубка (головного користування) та інше. Написи на інших вибіркових рубках відрізняються тільки аббревіатурою. Замість «СРС» можуть бути ПРЖ - проріджування, ПРХ - прохідна, ІГР – інші господарські рубки.

Також можуть бути відхилення щодо надписів залежності від підходів: «СПР», «РГК» «СР» в значенні санітарна рубка і т.д. (це незначні порушення).

На практиці переважно мають місце такі порушення:

- Як правило на ділянках санітарних вибіркових і інших вибіркових рубок встановлюється один, або два стовпчика – це відхилення від вимог;
- Повна відсутність стовпчика це ознака недбалості або незаконної рубки;
- Написи на стовпцях повинні відповідати встановленим у лісовому господарстві Остам – це питання культури виробництва і взагалі «обличчя» лісоводів. Напис повинен чітко ідентифікуватись, стовпчик має бути без залишків кори.

2.2.2. Визначення меж і розмірів лісосіки

Активісти проводять ті ж самі заміри, що і в п.1, перевіряючи на можливий вихід за межі законно встановленої площі лісосіки із визначенням фізичного маркування крайніх дерев, які виходять за межі лісосіки– експерт порівнює отримані від активістів заміри із документальними відомостями і встановлює похибку (різницю в площах).

Активісти передають отримані дані експерту.

Додаткові відомості:

У випадку виявлення декількох звалених дерев необхідно обстежити прилежну територію лісонасадження. Зазвичай законні рубки не обмежуються вирубкою декількох дерев, тому на ділянці лісу повинні бути ще намічені під вирубання дерева. Це так звані відмічені дерева – на рівні грудей на них повинні бути позначки спеціальним «різцем», або фарбою: яку господарську приналежність має деревина стільки відміток повинно бути зроблено на стовбурі. Наявність таких позначок (Рис. 7) свідчитиме про законність вирубки та те, що ви натрапили на лісосіку.

Рис. 7. Відмічені дерева в рубку мають позначки спеціальним «різцем» та клеймо на кореневій лапі (у випадку вибіркового вирубування) (Фото: Голуб М.)

Далі потрібно віднайти межі ділянки, які повинні бути визначені як у випадку суцільного рубання так і у випадках проведення інших законних рубок. Головна вимога законодавства стосовно цього – чіткий відбиток тавра вздовж так званого «візиру». У випадку суцільних рубок вздовж межі рубки мають бути позначки у вигляді затісування і тавра на рівні грудей (Рис. 8).

Рис. 8. Дерево, що межує із суцільнолісосічною ділянкою має позначки позначки у вигляді затісування і тавра на рівні грудей (Фото: Голуб М.)

Сам візир повинен бути очищений від кущів та парослі. Всі інші позначки, тобто фарбою, затісування сокирою та інші – порушення.

2.2.3. Обміри ростучих дерев

Активісти здійснюють обміри ростучих дерев у розрізі:

- **порід** (використовуючи польовий посібничок визначення порід дерев – фото стовбура, листка/хвої, крони, додатково, активісту сфотографувати ті дерева, які він не зумів ідентифікувати, присвоївши їм певну цифру для запису замірів);
- **ступенів товщини** (відповідно до зазначених вище правил замірювання товщини дерев);
- **категорії технічної придатності** (для визначення сан стану – та наявності відповідних ознак пошкодження дерев шкідниками чи хворобами) – (відповідно до зазначеного вище порядку визначення категорії).

Активісти здійснюють виконання обмірів дерев на всій лісосіці або на її частині вказуючи мету обстеження: зниження кількісних і якісних характеристик деревини чи обмір дерев на частині ділянки що виходить за межі законно виділеної лісосіки.

Якщо не можливо здійснити обміри дерев то перераховують їх кількість (ростучих чи/а також зрубаних) наносячи крейдяні мітки на враховані екземпляри.

Активісти передають отримані дані експерту.

Додаткові відомості:

Отже наступний крок – перевідвод (переоблік) дерев на лісосіці, з їхнім поділом на ділові, напівділові, дров'яні і неліквідні дерева.

Ділові – це здорові дерева з довжиною стовбура, з якого можна отримати хоча б дрібну ділову деревину (не сухостій), яка повинна бути не менша 6,5 м з діаметром у верхній частині (верхньому відрубі) не менше 14 см в корі.

Півділові здорові дерева з довжиною стовбура, з якого можна отримати ділову деревину довжиною, від 2м до 6,5 м.

Дров'яні – це сухостійні, але з міцною деревиною дерева, або здорові дерева з зараженою шкідниками деревиною, що вже не може служити для отримання пиломатеріалів.

Неліквід – повністю трухляві, але стоячі дерева, деревина яких не може використовуватись навіть на дрова.

Облік і замір дерев проводиться мірною вилкою на висоті 1,3 м від землі (на висоті грудей) з занесенням у перелікову відомість за 4 см ступенями товщини.

У трьох дерев із центральних ступеней товщини заміряють висотоміром висоту, при цьому фіксується і діаметр дерев. Найкраще (по можливості) заміряти висоту і діаметр у зрубаних дерев. Оскільки перед початком рубання на лісосіці головного користування можуть бути (навіть в більшості господарств повинні бути) зрізані модельні дерева.

Такий же облік проводиться, коли у насадженнях проводиться вибірка окремих дерев при вибірковій санітарній рубці чи поступовій рубці. У цьому випадку переоблік стосується не всіх дерев, а лише тих, що відмічені у рубку. Всі дерева відведені в рубку відмічені порізами на корі до деревини шириною 1 – 1,5 см і довжиною 20 – 30 см («рашпаки»), також можуть мати нумерацію, яку необхідно звірити із «Нумераційною відомістю при здійсненні вибірових санітарних чи інших рубок». Лежачі дерева (вітровали минулих років та природній відпад) до обліку не беруться. При переобліку (перевідводі) дерева відмічаються крейдою або фарбою.

2.2.4. Обміри стовбурів зрубаних дерев чи їх частин (тільки у випадку якщо рубку розпочато але вивозка деревини із лісосіки іще не здійснювалась)

Активісту здійснити вимірювання за допомогою мірної стрічки відповідно до зазначеного вище порядку обміру цілого стовбура чи колод.

Додаткові відомості:

Якщо зрубане дерево не вивезли, слід заміряти його довжину і діаметр на висоті 1,3 м від землі враховуючи висоту пенька.

У розкряжованих дерев слід заміряти довжину кожної колоди і її діаметр у тоншому кінці (верхньому відрубі). За відповідними таблицями визначається об'єм зрубаних дерев (з врахуванням діаметра стовбура на висоті 1,3 м і його довжини) та об'єм колод (з врахуванням діаметра колоди у верхньому відрубі та її довжиною). Розмір завданих збитків вираховується за діаметром пенька.

2.2.5. Обміри пнів зрубаних дерев (тільки у випадку якщо вивозка деревини із лісосіки вже розпочалась)

Активісту здійснити вимірювання пнів у двох взаємно перпендикулярних напрямках за допомогою мірної стрічки.

Активісти передають отримані дані експерту.

Додаткові відомості:

Під час виявлення та обліку незаконно зрубаних дерев (крім суцільних рубок) переважна більшість цих дерев здорові, а деревина вже вивезена, тому обліковуються лише пеньки.

Всі пеньки (залишки зрізаного стовбура) повинні бути помічені тавром лісництва або іншого господарюючого суб'єкта в разі якщо рубання вибірове (маються на увазі рубки догляду за лісом, або санітарна рубка вибірове). При суцільному рубанні (рубки головного користування, або суцільні санітарні рубки) тавро в шийці кореня і на торці пенька не пробивається. У цьому випадку позначається тільки межа ділянки.

При цьому можливі такі порушення та «хитрощі» корисного напрямку:

- при проведенні відводу під санітарні рубки вибірові на кореневій шийці дерев дуба, сосни, ясена, бука (цінні породи) діаметром 24 та більше, окрім тавра ставиться порядковий номер дерева, який заноситься в так звану нумераційну відомість;

- пеньки які виникли внаслідок незаконної діяльності можуть бути на рівні з землею і взагалі замасковані, це пряма ознака «підпільного» рубання.

Слід уважно оглянути пень на предмет наявності на ньому клейма. Якщо на кореневій лапі є затіс, фарба і відбиток (можливо лише частково) клейма, то це означає, що дерево було відведено у планову рубку. Наявність клейма на верхньому зрізі свідчить, що це була незаконна рубка, яка зафіксована працівниками лісгоспу. Відсутність клейма свідчить, що дерево зрубано незаконно (самовільно) та ніде не обліковано (Рис. 9).

Рис. 9. Сліди наявності клейма на кореневій лапі (Фото: Голуб М.)

По залишкам кори визначається порода дерева, а по стану самого пня приблизний час, коли зрубано це дерево. Часто біля пня знаходяться залишки крони, що дає змогу краще визначитися з періодом рубки. Діаметр пенька вимірюється у максимальній та мінімальній величині і записується середня величина. По довкола стоячих деревах визначається орієнтовна висота зрубаного дерева.

Пеньки часто бувають приховані під листям, підстилкою, купою старого хмизу. У цьому випадку слід звертати увагу на просвіти у наметі насадження.

2.3. Облік і обмір деревини на лісовозному транспорті та лісосічі

Громадському інспектору здійснити перевірку документації (ТТН) на перевезення деревини на транспортному засобі переписавши: номер; дата; номер і дата наряду, на підставі якого вона виписана; номер і дата довіреності, за якою одержується лісова продукція, або номер і дата прихідного касового ордеру; марка і номер автомобіля, з якої він організації та прізвище водія; назва організації або прізвище одержувача; підписи і посади осіб, хто здав і

прийняв лісопродукцію, а також по можливості визначити і обміряти: породу, об'єм, категорію деревини (ділова чи дров'яна), наявність і номер бирки/бирок.

Активістам сфотографувати ТТН і пачку хлестів ззаді і зі сторін (або зверху – залежно від виду транспорту), а також окремі бирки із чітким зображенням номеру, для перевірки їх відповідності).

Додаткові відомості:

Необхідно пам'ятати, що доступ до колод (сортиментів), що знаходяться на лісовозі, ускладнений низкою причин:

- Висота, на якій знаходяться колоди;
- Тяжко визначити де тонший кінець колоди, якщо вона знаходиться всередині штабеля;
- На лісовозі часто поруч з діловою здоровою деревиною знаходяться напівділова і навіть дров'яна деревина. При цьому вся деревина у товаротранспортній накладній вказана, як дров'яна.

Ряд цих причин без нанесення на тонших кінцях колод діаметру унеможливорює точний облік деревини на трасі.

Точного результату можна добитись перемірявши ліс при розвантаженні або при відвантаженні його з лісосіки (верхнього складу). У цьому випадку потрібно заміряти діаметр колод у тоншому кінці (верхньому відрубі) з градацією кратною 2 см і довжиною колод (сортиментів). У подальшому за відповідними таблицями, що є у кожному лісо-таксаційному довіднику визначити об'єм кожної колоди.

При наявності бирок із штрих-кодом необхідно сфотографувати їх номери за допомогою смартфона використовуючи витяжну селфі палку та перевірити їх на сайті ЛІАЦ (<http://www.ukrforest.com/check>) на предмет відповідності наявній інформації із реальністю.

При виявленні безперечних порушень (відсутність ТТН, суттєвих відхилень в кількості, маркуванні, породному складі тощо) необхідно повідомити правоохоронний орган для здійснення більш детальної перевірки (див. останній пункт).

3. Заклучний порядок дій активістів

1. Експерти (державні інспектори) здійснюють обрахунки виконаних замірів (площу лісосіки, запас деревини тощо) передані активістами чи громадськими інспекторами використовуючи методику описану в розділі 2 та іншій нормативно-довідниковій літературі.
2. Порівняння даних здійснюється експертами на підставі отриманих та зазначених у відповідній дозвільній документації лісокористувача, всі дані записуються у таблицю і визначаються відхилення за зразком акту перевірки відведення і таксації лісосік (Додаток 3).
3. Експерт разом із активістами, які здійснювали громадський контроль за лісозаготівлями оформлюють належну документацію за результатами перевірки (акти/відомості обмірів/розрахунків, звіт із висновками) і оприлюднюють їх, передають відповідним компетентним органам (у держекоінспекцію, поліцію або прокуратуру чи суд).

Корисні посилання

- 1 Лісовий кодекс України в редакції Закону №3404-IV від 08.02.2006
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
- 2 Земельний кодекс України Закон від 25.10.2001 № 2768-III (Редакція станом на 01.07.2015)
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
- 3 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування земель державної та комунальної власності». Закон від 06.09.2012 № 5245-VI
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5245-17>
- 4 Закон України “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень” від 01.07.2004 р. № 1952-IV <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>
- 5 Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 р. № 1264-XII <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
- 6 Закон України «Про природно-заповідний фонд України» від 12.06.1992 р. № 2456-XII
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-12>
- 7 Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони біорізноманіття» від 09.04.2015 р. № 323-VIII
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/323-19>
- 8 Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок видачі дозволів на спеціальне використання природних ресурсів та встановлення лімітів користування ресурсів загальнодержавного значення» від 10.08.1992 р. № 459
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/459-92-%D0%BF>
- 9 Наказ Мінприроди України «Про затвердження Інструкції про порядок погодження та затвердження розрахункових лісосік» від 05.02.2007 р. № 38
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0160-07>
- 10 Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок спеціального використання лісових ресурсів» від 23 травня 2007 р., №761 <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/761-2007-%D0%BF>
- 11 Наказ Держлісагентства України «Про затвердження Методичних вказівок по відводу та таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Державного агентства лісових ресурсів України» від 21.01.2013 р. № 9
http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?art_id=105079&cat_id=104385
- 12 Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
- 13 Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) на підприємствах, що належать до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів України (Затверджено наказом Державного агентства лісових ресурсів України від «14» травня 2013 р. № 124)
http://lespravo.com.ua/art/407Metodrekomendacii_z_formuvannya_sobivartosti_produkcii_na_pidpri%D1%94mstvah_DALRU/
- 14 Наказ Держкомлісгоспу України «Про затвердження Правил головного користування» від 23.12.2009 р. № 364 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0085-10>
- 15 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил рубок головного користування в гірських лісах Карпат» від 22 жовтня 2008 р. № 929
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929-2008-%D0%BF>

- 16 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження поліпшення якісного складу лісів» від 12.05.2007 р. № 724
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/724-2007-%D0%BF>
- 17 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Санітарних правил в лісах України» від 27.07.1995 р. № 555 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. № 756) <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/555-95-%D0%BF>
- 18 Наказ Державного комітету лісового господарства Ради Міністрів СРСР «Настанова по відводу і таксації лісосік у лісах СРСР» від 27.12.1968 р. (для інших постійних лісокористувачів)
- 19 Закон України «Про тваринний світ» від 13.12.2001 р. № 2894-III
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>
- 20 Закон України про рослинний світ від 9.04.1999 р. № 591-XIV
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/591-14>
- 21 Закон України «Про червону книгу України» від 07.02.2002 р. № 3055-III
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3055-14>
- 22 Закон України «Про загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 200-2015 рр.» від 21.09.2000 р. № 1989-III
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1989-14>
- 23 Закон України «Про екологічну мережу України» від 24.06.2004 р. № 1864
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1864-15>
- 24 Закон України «Про ратифікацію конвенції про охорону біологічного різноманіття» від 29.11.1994 р. № 257/94 – ВР
http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_030
- 25 Закон України «Про приєднання України до Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ в Європі» від 29.10.1996 р. № 436/96-ВР
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436/96-%D0%B2%D1%80>
- 26 Закон України «Про участь України в Конвенції про водно–болотні угіддя, які мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів» від 29.10.1996 р. № 437/96-ВР
http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_031
- 27 Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони біорізноманіття» від 09.04.2015 р. № 323-VIII
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/323-19>
- 28 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Зелену книгу України» від 29.08.2002 р. № 1286 <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/748-2013-%D0%BF>
- 29 Наказ Мінприроди України «Про затвердження Переліку рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення та типових природних рослинних угруповань, які підлягають охороні і заносяться до Зеленої книги України» від 16.10.2009 р. № 545
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1024-09>
- 30 Наказ Мінекоприроди і Держкомлісгоспу України «Методичні вказівки щодо режиму збереження лісових екосистем на територіях природно-заповідного фонду України різних категорій» від 24.12.2003 р. № 185/210-А http://www.fleg.org.ua/wp-content/uploads/2015/08/Metodychni_rekomendatsii_zber._b.r._ta_lisov._ekosystem_O_GP_LP.pdf
- 31 Наказ Мінекоприроди України «Про затвердження Інструкцій по оформленню охоронних зобов'язань на території об'єктів природно-заповідного фонду» від

- 25.02.2013 р. № 65 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0404-13>
- 32 Закон України «Про екологічну експертизу» від 9.02.1995 р. № 4585-ВР
<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/45/95-%D0%B2%D1%80>
 - 33 Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 р. № 2694-ХІІ
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
 - 34 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки» від 26.10.2011 р. № 1107
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1107-2011-%D0%BF>
 - 35 Рекомендації по використанню Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (НПАОП 0.00-4-12-05) на підприємствах Держкомлісгоспу України. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0231-05>
 - 36 Наказ Держкомлісгоспу України «Типове положення Про основні зобов'язання, права і відповідальність керівників та фахівців підприємств і організацій лісового господарства України в сфері охорони праці, пожежної і радіаційної безпеки, безпеки дорожнього руху» від 02.09.2003 р. № 156
 - 37 Наказ Держкомлісгоспу України «Інструкція з охорони праці під час розробки лісосік з використанням бензомоторних пил» від 27.11.2001 р. № 120
<http://document.ua/instrukcija-z-ohoroni-praci-pid-chas-rozrobki-lisosik-z-viko-nor4976.html>
 - 38 Наказ Держнаглядохоронпраці України «Про затвердження Правил охорони праці для працівників лісового господарства та лісової промисловості» від 13.07.2005 р. № 119
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1084-05>
 - 39 Наказ Держнаглядохоронпраці України «Про затвердження норм безоплатної видачі спецодягу, спецвзуття та інших засобів особистого захисту робітникам лісового господарства» від 25.04.2005 р. № 65 <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0539-05>
 - 40 Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24.02.1994 р. № 4004-ХІІ <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>
 - 41 Наказ МОЗ України «Про затвердження державних санітарних правил «Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України» від 02.02.2005 р. № 54
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0552-05>
 - 42 Цивільний кодекс України <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
 - 43 Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
 - 44 Закон України «Про громадські об'єднання» від 16.06.1992 р. № 2461-ХІІ
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
 - 45 Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15.09.1999 р. № 1045-XIV <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1045-14>
 - 46 Угода на заборону використання примусової праці (1930); <http://pnvf.org.ua/pro-zaboronu-vikoristannya-primusovoyi-pratsi/>
 - 47 Угода на свободу об'єднань і захисту права організацій (1948);
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2436-14>
 - 48 Угода про міграцію зайнятості (1949); <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>
 - 49 Угода про право на організацію та укладення колективних договорів (1949);
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>
 - 50 Угода про рівноправну винагороду (1951);

- 51 Угода про відміну примусової праці (1957); <http://radnuk.info/posibnuk/advokatya/470-dovidnuk/8286-35-----.html>
- 52 Угода щодо відсутності дискримінації (1958);
- 53 Угода про встановлення мінімальної заробітної платні (1970);
- 54 Угода про мінімальний вік для приймання на роботу (1973);
<http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-218FA059FA84C/list-D94862BB26>
- 55 Угода щодо професійної безпечної та здорової праці (1981);
- 56 Угода про заборону найгірших форм дитячої праці (1999);
http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/993_166
- 57 Угода про безпеку праці і охорони здоров'я в лісовому секторі (1998)
- 58 ДСТУ 4020-2-2001 «Методи виміру об'ємів. Частина 2 Лісоматеріали круглі»
- 59 ГОСТ 2292-88 Лесоматериалы круглые. Маркировка, сортировка, транспортирование, методы измерений и приемка
<http://vsegost.com/Catalog/19/19561.shtml>
- 60 ГОСТ 9463-88. Лесоматериалы круглые хвойных пород. Технические условия
<http://vsegost.com/Catalog/28/28786.shtml>
- 61 ГОСТ 9462-88. Лесоматериалы круглые лиственных пород. Технические условия
<http://www.derevo.info/content/detail/20>
- 62 ГОСТ 2140-81. Пороки древесины. Классификация, термины и определения, способы измерения <http://www.derevo.info/content/detail/20>
- 63 ГОСТ 3243-88. Дрова. Технические условия <http://vsegost.com/Catalog/19/19610.shtml>
- 64 Наказ Держлісагентства України «Про затвердження Тимчасової інструкції з електронного обліку продукції лісозаготівель, лісопиляння і деревообробки на підприємствах Державного агентства лісових ресурсів України» від 27.06.2012 р. № 202
- 65 ТУ 56.196-95 «Деревина дров'яна для технологічних потреб. Технічні умови.»
- 66 Закон України «Про підприємство» від 07.02.1991 р. № 698-XII
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
- 67 Закон України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 р. № 5007-VI
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>
- 68 Наказ Держкомлісгоспу України «Щодо вдосконалення механізмів продажу необробленої деревини» від 19.02.2007 р. № 42
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0164-07>
- 69 Наказ Міністерства транспорту України та Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку роботи вантажного автомобіля» від 29.12.1995 р. № 488/346 <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0149-98>
- 70 Наказ Мінінфраструктури та Мінагрополітики «Про затвердження спеціалізованої форми товарно-транспортної накладної при перевезенні деревини автомобільним транспортом (ТТН – ліс)» від 29.11.2013 р. № 961/707
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z2070-13>
- 71 Кравець Павло Васильович. Аналіз законодавчої бази щодо системи контролю руху деревини в Україні та розробка покращених пропозицій. Звіт програми «ENPI East FLEG-II», квітень – червень, 2014. 87 с. http://www.fleg.org.ua/wp-content/uploads/2014/09/Ukraine_Timber_flow_Final_Report_2014_Kravets_.doc.
- 72 Peter Hirschberger. Improving FLEG in Ukraine [Петер Гіршбергер. Вдосконалення лісового законодавства в Україні.]. Програма FLEG. 2012. 18 р. Переклад українською на : <http://www.lesovod.org.ua/node/13651>

- 73 FSC Національна Оцінка Ризику для України. Версія V 1-0. Forest Stewardship Council A.C. 2015. http://maybutneditey.com.ua/wp-content/uploads/2015/12/CWNRA_Cat_1_UA_221215.doc.
- 74 Проект Інструкції з впорядкування лісового фонду України. Державне агентство лісових ресурсів України. Українське державне проектне лісовпорядне виробниче об'єднання ВО "Укрдержліспроект". Ірпінь – 2014. Частина 1: http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?art_id=119314&cat_id=104547; частина 2: http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?art_id=119323&cat_id=104547; додатки: http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?art_id=119340&cat_id=104547
- 75 Закон України «Про мораторій на проведення суцільних рубок на гірських схилах в ялицево-букових лісах Карпатського регіону» від 10.02.2000 № 1436-III <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1436-14>
- 76 Постанова КМУ "Про затвердження такс для обчислення шкоди, заподіяної лісу"; <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/665-2008-%D0%BF/print1243760142497024>

ДОДАТКИ

ПРОТОКОЛ ПЕРЕВІРКИ ЛІСОСІЧНОЇ ДІЛЯНКИ

№ _____ Дата _____

Розташування:

Область _____

Район _____

Населений пункт (найближчий) _____

Підприємство _____

Лісництво _____

Квартал _____ виділ _____

№ з/п	Назва	Зміст (опис) виявленого
1.	Наявність діляночних стовпців (або пікетних кілків) із відповідними надписами	
2.	Наявність видимої межі лісосіки (позначеної решітки на корі крайніх дерев білою фарбою або різцем, або горизонтальної смужки фарбою іншого кольору)	
3.	GPS координати кутів ділянки (знімається над стовпчиком або по видимій межі лісосіки, або по факту вирубаній частини лісу), X/широта та Y/довгота кутів ділянки (можна зі смартфона)	
4.	GPS координати місця порушення (зрубаного дерева, складеного в купу тощо), X/широта та Y/довгота	
5.	Основні назви дерев що <u>ростуть</u> на ділянці (якщо є)	
6.	Основні назви дерев що <u>зрубані</u> (за пнями) на ділянці (якщо є)	
7.	Рубка не завершена/завершена	
8.	Попереджувальні знаки про заборону проходу/проїзду - наявні/відсутні	
9.	Відомості про рубку – наявні (у якій формі)/відсутні	
10.	Наявність клейма на кореневій лапі дерев	
11.	Наявність позначок категорії технічної придатності на ростучих і зрубаних стовбурах деревах	

12.	Наявність сміття на території (ПЕТ, скло, автомобільні чи ін. частини від техніки, залишки масла інше)	
13.	Наявність (кількість) залишених на ділянці важливих з точки зору збереження біологічного різноманіття дерев (фаутні, насінні, плодові, з дуплами, сухостійні тощо)	
14.	Наявність і ступінь пошкоджених дерев внаслідок вибіркового вирубування	
15.	Стан порубочних рештків (розкидані хаотично чи рівномірно по площі, складені в купи чи вали, спалені, тощо)	
16.	Наявність зрізаної але не забраної деревини (колод, дров)	
17.	Наявність видів фауни і флори, що занесені до Червоної книги України	
18.	Інше	

У перевірці приймали участь (прізвище, ініціали, статус, підпис):

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

СПИСОК МОЖЛИВИХ ЛІСОПОРУШЕНЬ

під час громадського контролю (для наступного детального виявлення)

Ділянка _____
 Розташування: _____
 Область _____
 Район _____
 Населений пункт (найближчий) _____
 Підприємство _____
 Лісництво _____
 Квартал _____, виділ _____
 GPS координати місця порушення (X/широта, Y/довгота кутів ділянки або основного місця порушення) _____

	Види лісопорушень	Опис процедури виявлення у Посібнику «Здійснення громадського контролю лісозаготівель»	Наявність (виявлено/ не виявлено/ не встановлено)	Примітка
Під час відведення лісосік (дерев) і лісозаготівлі:				
19.	Самовільна рубка дерев у лісі без відповідної дозвільної документації	Див. п.п. 1.4, 6.2.2.1, 5.1, 6.2.2.3, 6.2.2.7, 6.2.2.9		
20.	Заниження діаметрів під час відведення лісосік	Див. п.п. 6.2.2.5, 1.6, 2.1.2, 2.2.2, 2.2.3, 6.2.2.9		
21.	Заниження розрядів висот під час відведення лісосік	Див. п.п. 2.2.4, 6.2.2.5, 1.6, 2.1.3, 6.2.2.9		
22.	Заниження категорій технічної придатності деревини під час відведення лісосік	Див. п.п. 2.2.2, 6.2.2.5, 1.6, 6.2.2.9		
23.	Зміна межі лісосіки	Див. п.п. 2.2.1, 6.2.2.3, 6.2.2.4, 6.2.2.9		
24.	Заміна виду лісокористування (наприклад, під виглядом очищення лісу від сухих гілок заготовлюється ділова деревина, в ході вибіркового санітарного рубок, санітарних рубок і суцільних лісовідновних рубок, які дають доступ до лісових ресурсів, вирубуються якісні дерева)	Див. п.п. 1.3, 6.2.2.5, 1.6, 1.10, 2.2.2, 6.2.2.9		
25.	Порушення порядку здійснення заходів (наприклад, рубка небезпечних дерев, які можуть бути за межами лісосіки, під час	Див. п.п. 1.4, 2.2.1, 6.2.2.1, 5.1, 6.2.2.3, 6.2.2.7, 6.2.2.9		

	підготовки лісосіки).			
26.	Використання документів для отримання і легалізації незаконно здобутої лісопродукції (наприклад, дозволи на вирубку дерев на одній території використовують для легалізації незаконно здобутої деревини з іншої території, особливо на кордонах з іншими регіонами).	Див. п.п. 3.3, 1.11, 1.9, 6.2.2.8, 6.2.2.9		
27.	Відсутність бирок на колодах крупного діаметру або на партії тонкоміру (станом на початок 2016 р. тільки на лісгосподарських підприємствах Держлісагентства)	Див. п.п. 3.3, 6.2.2.8, 6.2.2.9		
28.	Заниження якості деревини	Див. п.п. 1.12, 3.3, 2.2.2, 6.2.2.5, 1.6, 6.2.2.6, 6.2.2.9		
29.				
30.				
31.				

Нами (мною) представниками громадськості, що нижче підписалися під час інспекції ділянки № _____, (найближчі GPS координати: _____)

яка розташована у ____ кварталі, ____ виділі, _____ лісництва,
_____ підприємства – виявлено наступне:

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

(*ctamyc/nocada*)

(nidnuc)

(П.І.Б.)

(*ctamyc/nocada*)

(nidnuc)

(П.И.Б.)

(cmamyc/nocada)

(niðnuc)

(Π.Ι.Β.)

(cmamyc/nocada)

(niðnuc)

(Π.Ι.Β.)

(cmamyc/nocada)

(niðnuc)

(Π.Ι.Β.)

Полюова перелікова відомість дерев № _____ від _____

Підприємство: _____

Кв. _____

Ділянка № _____

Лісництво: _____

Вид. _____

Площа, га _____

Ступінь товщини	Порода:			
	діл.	п/д	др.	разом
8				
12				
16				
20				
24				
28				
32				
36				
40				
44				
48				
52				
56				
60				
64				
68				
72				

Порода:			
діл.	п/д	др.	разом

Σ				

Загальна кількість дерев прописом:

Ступінь товщини	Порода:			
	діл.	п/д	др.	разом
8				
12				
16				
20				
24				
28				
32				
36				
40				
44				
48				
52				
56				
60				
64				
68				
72				

Порода:			
діл.	п/д	др.	разом

Σ				

Перелік здійснили:

(статус/посада особи)

(підпис)

(П.І.Б.)

(статус/посада особи)

(підпис)

(П.І.Б.)

(статус/посада особи)

(підпис)

(П.І.Б.)

Акт вимірювання модельних дерев на ділянці громадського контролю № _____

Розташування:

Область _____

Район _____ Населений пункт (найближчий) _____

Підприємство _____

Лісництво _____ Квартал _____ Виділ _____

Порода	Ступінь товщини	Діаметр дерева на висоті 1.3 м, см	Висота, м	Розряд висот (за таблицями)	Прийнятий розряд

Вимірювання здійснили :

(статус/посада особи)

(підпис)

(П.І.Б.)

(статус/посада особи)

(підпис)

(П.І.Б.)

(статус/посада особи)

(ніднуч)

(П.І.Б.)

(статус/посада особи)

(ніднуч)

(П.І.Б.)

(статус/посада особи)

(ніднуч)

(П.І.Б.)

План

Інструментальної зйомки ділянки відведеної під _____ на 201__ рік в
ДП _____ лісництво

кв _____ вид _____ площа _____ га.

Масштаб – 1:10000

Пн

№ т.ч	Румб	Довжина ліній, м

Пд

Інструментальну зйомку провели:

(статус/посада особи, що провела перевірку)

(підпис)

(П.І.Б.)

(статус/посада особи, що провела перевірку)

(підпис)

(П.І.Б.)

(статус/посада особи, що провела перевірку)

(підпис)

(П.І.Б.)

(статус/посада особи, що провела перевірку)

(підпис)

(П.І.Б.)

Лісництво

Порода _____ Розряд висот _____ номер перелікової
відомості _____

Розрахунок виконав _____

[illegible]

Порода _____ Розряд висот _____

36

Σ													

Заключний акт перевірки лісосіки громадського контролю № _____

“ ____ ” _____ 20 ____ р.

місце складання акту
(назва населеного пункту)

Нами (мною), _____

(прізвище, ініціали, посада/статус, підпис осіб, що проводили перевірку)

проведено перевірку відведення і таксації лісосік у лісах на

постійний лісокористувач (назва лігосподарського підприємства)

У результаті перевірки встановлено:

Лісництво (структурний підрозділ) _____

Квартал № _____ Виділ (ділянка) № _____ Лісосіка _____ р.

Система рубок _____ Вид, спосіб рубки _____

1. Якість відмежування лісосік _____

2. Відповідність чинним Правилам _____

Показники	Дані відведення	Дані цієї перевірки	Розходження,	
			абс.	%
Площа, га				
Загальна кількість дерев				
- ділових, шт.				
- півділових, шт.				

Показники	Дані відведення	Дані цієї перевірки	Розходження,	
			абс.	%
- дров'яних, шт.				
- всього, шт.				
Загальний запас на ділянці, всього, м. куб.				
В тому числі				
- ділової деревини, м. куб.				
- дров'яної деревини, м. куб.				
- разом деревини, м. куб.				
Зокрема за породами:				
- ділової деревини, м. куб.				
- дров'яної деревини, м. куб.				
- разом деревини, м. куб.				
- ділової деревини, м. куб.				
- дров'яної деревини, м. куб.				
- ділової деревини, м. куб.				
- ділової деревини, м. куб.				
- дров'яної деревини, м. куб.				
- разом деревини, м. куб.				
- ділової деревини, м. куб.				
- дров'яної деревини, м. куб.				
- разом деревини, м. куб.				
- ділової деревини, м. куб.				
- дров'яної деревини, м. куб.				
- разом деревини, м. куб.				
- ділової деревини, м. куб.				
- дров'яної деревини, м. куб.				
- разом деревини, м. куб.				
Загальна кількість пнів на ділянці:				
у т.ч.				
- з клеймом				
- без клейма				
- старих (давніх)				
Інші порушення:				

Показники	Дані відведення	Дані цієї перевірки	Розходження,	
			абс.	%

Особливі зауваження _____

Оцінка роботи _____

Протокол виявлення видів Червоної книги України

№_____, Дата_____

Розташування:

Область_____

Підприємство_____

Лісництво	Квартал, виділ	Виявлені види Червоної книги України	Координати	Примітка

У перевірці брали участь:_____
(статус/посада)_____
(підпис)_____
(П.І.Б.)_____
(статус/посада)_____
(підпис)_____
(П.І.Б.)_____
(статус/посада)_____
(підпис)_____
(П.І.Б.)_____
(статус/посада)_____
(підпис)_____
(П.І.Б.)

Вигляд товарно-транспортної накладної при перевезенні деревини при биркуванні за електронною системою обліку деревини

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства
інфраструктури України,
Міністерства аграрної політики
та продовольства України
29.11.2013 № 961/707

СПЕЦІАЛІЗОВАНА ФОРМА
товарно-транспортної накладної при перевезенні деревини автомобільним
транспортном (ТТН - ліс)

ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Мінінфраструктури України, Мінагрополітики України 29 листопада 2013 року № 961/707					
Вантажовідправник: Державне лісогосподарське підприємство _____ (найменування та місцезнаходження державного лісогосподарського підприємства (місце розташування структурного підрозділу))					
Код за ЄДРПОУ _____					
ТОВАРНО-ТРАНСПОРТА НАКЛАДНА при перевезенні деревини автомобільним транспортом (ТТН-ліс)					
серія _____ № _____ від ____ . ____ . 20__ року					
Перевізник _____ Автомобіль _____ держ. № _____ Причіп держ. № _____ Водій _____ (ініціали та прізвище)					
=====					Пункт
навантаження: _____ (назва структурного підрозділу)					
Квартал №__ виділ №__ ділянка №__					
Пункт розвантаження: _____					
Вантажоодержувач: _____ (найменування (П.І.Б.))					
Вид рубки: _____					
Умови відвантаження: _____					
=====					
ВІДОМОСТІ ПРО ВАНТАЖ					
при відпуску сортиментів:					
_____		_____		L: _____ M	
(сортимент)		(порода)		(довжина, L)	
=====					
Група діаметрів	Сорт	К-сть, шт.	V, м ³	Ціна, за м ³ (без ПДВ)	Сума, грн (без ПДВ)
_____	_____	_____	_____	_____	_____
Разом:			_____ шт., V: _____, _____ м ³	_____	_____

при відпуску штабелів:					
			штабель		
(сортимент)		(порода)			
N, м	L, м	W, м	Коеф.	V, м ³	Ціна, за м ³ Сума, грн
висота	довжина	ширина	переводу	об'єм	(без ПДВ) (без ПДВ)
Разом: _____ шт., V: _____, м ³					
при відпуску хлестів:					
Хлести _____, к-сть, шт. _____, V, м ³ , _____					
(порода)					
Разом: _____ шт., V: _____, м ³					
Всього відпущено: _____ шт., V, м ³ : _____, бирок _____ шт.					
на суму: _____, _____ грн, ПДВ _____грн, разом _____ грн					
(сума словами)					
Деревину відпустив: _____					
(посада)					
(ініціали та прізвище) (підпис)					
Прийняв до перевезення: _____					
(посада)					
(ініціали та прізвище) (підпис)					
Деревину одержав:					
за дорученням від _____ 20____ року №_____					
(ініціали та прізвище) (підпис)					

Додаток до ТТН-ліс: серія ____ № ____ від ____ року

Пункт навантаження: _____
(назва структурного підрозділу)

Квартал № _____ виділ № _____ ділянка № _____

Вантажоодержувач: _____
(найменування (П.І.Б.) та місцезнаходження)

Вид рубки: _____

Умови відвантаження: _____

ПЕРЕЛІК ДЕРЕВИНИ

при відпуску сортиментів:

_____	_____	L: _____	M
(сортимент)	(порода)	(довжина, L)	
Діаметр, см	Сорт	К-сть, шт.	V, м ³
_____	_____	_____	_____

Разом: _____ шт., V, м³: _____, бирок _____ шт.

Всього по документу: _____ шт., V, м³: _____

(словами)

Використано бирок для маркування _____ шт.

Відпустив: _____
(посада)

(ініціали та прізвище)

(підпис)

Прийняв до перевезення: _____
(посада)

(ініціали та прізвище)

(підпис)

Примітка. Цей документ підготовлено та передано до облікової системи в електронному форматі.

Двовимірний штрих-код документа:

(місце для штрих-коду)

